

S E N A A

PLÁN BOZP

NÁZEV AKCE

Rekonstrukce a modernizace výukových prostor

STAVEBNÍK

**Gymnázium a Střední odborná škola zdravotnická a
ekonomická Vyškov, příspěvková organizace**

Komenského 16/5, 682 01 Vyškov - Předměstí

IČO: 00559270

HLAVNÍ PROJEKTANT

SENAA architekti, s.r.o.

Ing. arch. Jan Sedláček

Ing. arch. Václav Navrátil

Merhautova 950/72, 613 00, Brno

IČO: 04024176

ZODPOVĚDNÝ PROJEKTANT

Ing. arch. Václav Navrátil

Autorizace ČKA 04 045

STUPEŇ PROJEKTU

DPS

Obsah

1. Účel plánu BOZP	4
1.1 Rozsah platnosti	4
1.2 Základní údaje o stavbě	5
1.3 Účel vydání	5
1.4 Použité podklady k vypracování Plánu BOZP	5
1.5 Časový plán výstavby a předpokládaný počet pracovníků	5
2. Všeobecná pravidla, odpovědnost a pravomoci při zajištění BOZP	5
3. Působnost koordinátora během výstavby	6
4. Povinnosti zadavatele stavebních prací	6
5. Povinnosti zhotovitele	7
5.1 Předepsaná dokumentace	7
5.2 Povinnosti odpovědných pracovníků zhotovitele (stavbyvedoucí, mistr):	8
5.3 Obecné povinnosti kladené na pracovníky na staveništi z hlediska BOZP	8
5.4 Zakázané činnosti	9
6. Činnosti a jejich rizika	9
6.1 Vedení evidence přítomných osob	9
6.2 Organizační opatření	9
6.3 Příprava staveniště a jeho zajištění	9
6.4 Vymezení pracoviště	10
6.5 Předcházení rizikům vzájemného působení činností na staveništi	10
6.6 Prozatímní vedení energií	10
6.7 Přizpůsobení harmonogramu prací dle skutečnosti	10
6.8 Výkopy	10
6.9 Betonářské práce	11
6.10 Práce spojené s montáží těžkých konstrukčních dílů	11
6.11 Montáž střešní krytiny a klempířských prvků včetně střešních oken	11
6.12 Montáže výplní otvorů včetně oplechování	11
6.13 Požadavky na práci se stroji	12
6.14 Dopravně provozní předpisy	12
6.15 Návrh dopravních tras	12
6.16 Společné zásady k zajištění BOZP	13
7. Pracovní úrazy, poskytování první pomoci	17
7.1 Pracovní úraz	17
7.2 Evidence a hlášení úrazů	17
7.3 Poskytování první pomoci	18
8. Hlášení a vyšetřování mimořádných událostí	19
8.1 Povinnosti zhotovitelů	19
8.2 Požární poplachová směrnice	20
8.3 Havárie vody, plynu nebo elektrické energie	20

8.4 Únik vodě závadných látek	20
8.5 Důležitá telefonní čísla.....	20
9. Požární ochrana	21
9.1 Základní povinnosti v požární ochraně	21
9.2 Opatření k zajištění PO.....	21
10. Seznam dokumentace.....	21
11. Závěr.....	22
12. Přehled právních předpisů.....	22

1. Účel plánu BOZP

Plán BOZP je dokument, který je ve stanovených případech součástí projektové dokumentace stavby a jehož účelem je zajistit bezpečnost práce a ochranu zdraví na staveništi, eliminovat rizika ohrožení zdraví a majetku, zajistit ochranu životního prostředí a předejít vzniku mimořádných událostí, havárií a požárů.

Případy, kdy je nutné zpracovávat Plán BOZP stanovuje § 15 zákona č. 309/2006 Sb. a příloha č. 5 k nařízení vlády č. 591/2006 Sb.

Stavební úpravy a novostavba svým rozsahem překračují objem prací stanovený § 15 zákona č. 309/2006 Sb. a na staveništi budou prováděny tyto práce se zvýšeným rizikem ohrožení života a zdraví pracovníků:

Stavba svým rozsahem překračuje limity dle § 15 zákona č. 309/2006 Sb.	Na stavbě budou prováděny tyto práce dle přílohy č. 5 k nařízení vlády č. 591/2006 Sb.
Celková předpokládaná doba trvání prací a činností je delší než 30 pracovních dnů, ve kterých budou vykonávány práce a činnosti a bude na nich pracovat současně více než 20 fyzických osob po dobu delší než 1 pracovní den.	Práce spojené s montáží a demontáží těžkých konstrukčních stavebních dílů kovových, betonových a dřevěných, určených pro trvalé zabudování do staveb.
Celkový plánovaný objem prací a činností během realizace díla přesáhne 500 pracovních dnů v přepočtu na jednu fyzickou osobu.	Práce, při kterých hrozí pád z výšky nebo do volné hloubky více než 10 m.

Z výše uvedeného vyplývá, že je nutné, aby byl pro tento objekt zpracován Plán BOZP, a zadavatel stavby je povinen určit odborně způsobilého koordinátora BOZP během realizace stavby.

1.1 Rozsah platnosti

Tento plán je závazný pro všechny zhotovitele stavby, pro kterou je vypracován. S jeho obsahem musí být seznámeni všichni zhotovitelé stavby. O seznámení zhotovitelů s tímto plánem se provede písemný záznam.

Tento Plán BOZP je zpracován pro účely získání stavebního povolení k předmětné stavbě. Před zahájením prací na staveništi provede koordinátor BOZP při realizaci stavby revizi a doplnění tohoto Plánu BOZP o nově zjištěné skutečnosti, které nastaly v období od vydání stavebního povolení a samotnou realizací stavby.

Běžná rizika vztahující se k jednotlivým prováděným pracím a profesím, které jsou pro tyto práce typické, jsou součástí prevence rizik jednotlivých dodavatelů a zhotovitelů stavebních prací a jejich povinnosti je tyto rizika hodnotit a přijímat pro ně opatření.

Použité zkratky:

BOZP - bezpečnost a ochrana zdraví při práci

OOPP - osobní ochranné pracovní prostředky

OZO - odborně způsobilá osoba dle své odbornosti

OSVČ - osoba samostatně výdělečně činná

TDI - technický dozor investora

RPD - dokumentace pro provedení stavby

1.2 Základní údaje o stavbě

Název stavby:	Rekonstrukce a modernizace výukových prostor
Místo stavby:	Komenského 16/5, 682 01 Vyškov
Okres:	Vyškov
Kraj:	Jihomoravský
Katastrální území:	Vyškov
Dotčené parcely:	parc. č. 227 – zastavěná plocha a nádvoří – Vyškov
Sousední parcely:	parc. č. 228, parc. č. 233, parc. č. 3631/2, parc. č. 3632, parc. č. 3631/1
Stupeň dokumentace:	Dokumentace pro provedení stavby
Investor:	Gymnázium a Střední odborná škola zdravotnická a ekonomická Vyškov, příspěvková organizace Komenského 16/5, 682 01 Vyškov - Předměstí
Generální projektant:	SENAA architekti, s.r.o. Merhautova 950/72 613 00 Brno – Černá Pole
Zahájení stavby:	Q2/2024
Ukončení stavby:	Q3/2024

1.3 Účel vydání

Plán je zpracován pro účely tendrové dokumentace a výběru zhotovitele a musí být během provádění stavby aktualizován.

1.4 Použité podklady k vypracování Plánu BOZP

Jako podklad k vypracování tohoto plánu BOZP byla použita projektová dokumentace od Senaa architekti s.r.o. zpracovaná v 01/2024.

1.5 Časový plán výstavby a předpokládaný počet pracovníků

Předběžný časový plán výstavby je přílohou této dokumentace. Počet pracovníků bude určen po výběru dodavatelů jednotlivých částí stavby.

2. Všeobecná pravidla, odpovědnost a pravomoci při zajištění BOZP

1. Péče o bezpečnost a ochranu zdraví při práci je nedílnou a rovnocennou součástí pracovních povinností vedoucích zaměstnanců na všech stupních řízení v rozsahu pracovních míst, která zastávají. Mezi tuto povinnost spadá i prokazatelné seznámení zaměstnanců a zhotovitelů s plánem BOZP.

2. Pracovníci na staveništi jsou povinni řídit se pokyny stavbyvedoucích a mistrů, koordinátora BOZP, TDI a dalších osob zastupujících investora. Jména odpovědných osob budou uvedena ve stavebním deníku a zaměstnanci jednotlivých zhotovitelů s nimi budou seznámeni prostřednictvím hlavního stavbyvedoucího.
3. Všechny osoby na staveništi, jsou povinny:
  - Řídit se pokyny koordinátora a dbát jeho nařízení
  - Účastnit se kontrolních dnů BOZP, pokud k tomu byly koordinátorem vyzvány
  - Účastnit se kontrolních prohlídek stavby, pokud k tomu byly koordinátorem vyzvány
  - Spolupracovat na odstraňování zjištěných závad v oblasti BOZP

3. Působnost koordinátora během výstavby

Koordinátor bude koordinovat spolupráci zhotovitelů, zastoupených stavbyvedoucími při přijímání opatření k zajištění BOZP se zřetelem na povahu stavby a na všeobecné zásady prevence rizik a činnosti prováděné na staveništi současně, popřípadě v těsné návaznosti, s cílem chránit zdraví osob, zabránit pracovním úrazům a předcházet vzniku nemoci z povolání. Koordinátor je povinen předat investorovi seznam právních předpisů vztahujících se ke stavbě a přehled možných rizik, které se při stavbě mohou vyskytovat.

Během realizace stavby koordinátor určuje termíny kontrolních dnů k dodržování Plánu BOZP za účasti zhotovitelů stavby. Kontrolní dny BOZP budou součástí kontrolních dnů stavby dohodnutých mezi investorem a zhotoviteli. Kontrolní dny se budou konat minimálně 1x za 2 týdny.

Na kontrolním dnu koordinátor:

- Dává podněty a doporučuje technická řešení nebo organizační opatření z hlediska zajištění bezpečného a zdraví neohrožujícího pracovního prostředí
- Informuje všechny dotčené zhotovitele stavby o bezpečnostních a zdravotních rizicích, která vznikla na staveništi během postupu prací a navrhuje k nim preventivní opatření
- Prokazatelně seznamuje se zjištěnými nedostatky a navrhovanými opatřeními za období od posledního kontrolního dnu BOZP
- Koordinátor vyhotoví zápis z kontrolního dne BOZP a předá všem účastníkům investiční akce

Koordinátor bude provádět pravidelné týdenní kontroly staveniště v rámci kterých bude sledovat zabezpečení obvodu staveniště, včetně vstupů a vjezdů na staveniště, aby se zamezil vstup nepovolaným fyzickým osobám, zda jsou prováděné práce na staveništi v souladu s požadavky na BOZP v rámci Plánu BOZP. Koordinátor zjištěné závady zapíše do stavebního deníku zhotovitele s poznámkou o způsobu odstranění.

Koordinátor bude vést deník koordinátora. V případě neodstranění nedostatků zapsaných ve stavebním deníku, bude koordinátor informovat investora pro přijetí následných opatření. Koordinátor bude těsně spolupracovat s technickým dozorem investora.

4. Povinnosti zadavatele stavebních prací

Každý pracovník investora podílející se na přípravě stavby, organizaci a provádění (TDI) musí mít potřebné znalosti k zajištění BOZP. Pracovníci investora podílející se na zhotovení stavby, zvláště TDI musí být vyškoleni v oblasti BOZP. Objednatel stavebních prací (investor) zajistí koordinátora BOZP. Vzhledem k rozsahu stavby bude určen 1 koordinátor. Investor předá koordinátorovi veškeré jím vyžádané podklady a informace v písemné formě. Předpokládá se souběh prací max. 4 zhotovitelů (stavební společnost, montážní společnosti pro profese elektro, VZT, topení) s maximálním počtem cca 15 současně pracujících fyzických osob.

5. Povinnosti zhotovitele

Všichni pracovníci zhotovitelů (zaměstnanci i OSVČ) musí být řádně vyškoleni v oblasti BOZP příslušející jejich pracovnímu zařazení a musí být vyškoleni a prakticky zaučeni na technických zařízeních používající k výkonu jejich činnosti.

Prohlášení o školení všech pracovníků, předají zástupci zhotovitele TDI při předání staveniště a při nástupu subdodavatelů na staveniště. Všichni pracovníci musí mít platné průkazy nebo osvědčení zvláštní odborné kvalifikace a musí být zdravotně způsobilí pro výkon práce. Každý zhotovitel předá před zahájením prací koordinátorovi BOZP předepsanou dokumentaci.

5.1 Předepsaná dokumentace

1. **Seznam údajů o zhotoviteli** (úplný název zhotovitele, včetně identifikačního čísla, jméno a funkci pracovníka zodpovědného za BOZP, číslo mobilního telefonu nebo jiné spojení na tohoto pracovníka.
2. **Vypsání rizika plynoucí z činnosti na stavbě a návrh na jejich eliminaci.** Tato rizika budou zpracována s výpočtem míry rizik pro danou stavbu.
3. **Závazné pracovní postupy na prováděné práce** ve smyslu zákona č. 309/2006 Sb. Pracovní postupy nejsou v žádném případě shodné s technologickými postupy stavebních prací. Jsou rozšířeny o popis BOZP, na základě zákonných předpisů a platných bezpečnostních směrnic dané organizace.
4. Výpis z firemní směrnice "**Všeobecných zásad pro poskytování OOPP, mycích, čistících a dezinfekčních prostředků a ochranných nápojů**" pro profese, které budou pracovat na daném staveništi.
5. **Potvrzení o provedeném proškolení všech pracovníků** firmy pracujících na staveništi **s obsahem "Plánu BOZP"** na staveništi. Koordinátor by měl v průběhu prací dané firmy kontrolovat aktuálnost a skutečný stav proškolení zaměstnanců.
6. Potvrzení o provedeném **proškolení a seznámení všech zaměstnanců se stávajícími riziky** na staveništi uvedených v "Plánu BOZP".
7. **Potvrzení o provedené a platné lékařské prohlídce** všech na stavbě přítomných pracovníků firmy s ohledem na jejich věk a vykonávanou profesi, a o proškolení vybraných – všech pracovníků ze **zásad první pomoci**.
8. Potvrzení o provedeném **pravidelném ročním školení z BOZP a PO** včetně těchto vstupních školení od všech zaměstnanců firmy pracujících na staveništi.

Všechna uvedená potvrzení (body č. 5–8) mohou nahradit čestná prohlášení. Žádný ze zhotovitelů nebo jejich subdodavatelů nesmí zahájit na stavbě práce, pokud nepředá koordinátorovi BOZP uvedenou dokumentaci. Každý zhotovitel musí informovat Koordinátora BOZP a ostatní zhotovitele o všech okolnostech, které znemožňují dodržet plán BOZP. Tyto okolnosti budou sděleny na kontrolním dnu stavby. Každý zhotovitel je povinen dle §16 písm. a) zákona 309/2006 Sb. nejpozději do 8 dnů před zahájením prací písemně informovat koordinátora a rizicích vznikajících při pracovních nebo technologických postupech, které zvolil.

Při předání staveniště koordinátor bude informovat všechny zhotovitele stavby, podle §18 zákona 309/2006 Sb., o předpokládaných bezpečnostních a zdravotních rizicích, která jsou uvedena v plánu BOZP. Všichni zhotovitelé jsou povinni seznámit všechny své pracovníky s plánem BOZP a s riziky v něm uvedenými. Porušení §16 zákona 309/2006 Sb. ze strany zhotovitele stavby, bude považováno za hrubé porušení povinností a bude řešeno na úrovni statutárních zástupců investora a zhotovitele.

5.2 Povinnosti odpovědných pracovníků zhotovitele (stavbyvedoucí, mistr):

- a) Prokazatelně seznámit všechny pracovníky a osoby, vyskytující se s jeho vědomím na staveništi s plánem BOZP a s riziky v něm uvedenými.
- b) Plnit všechny požadavky a nařízení stanovené právními nebo ostatními předpisy.
- c) Prokazatelně seznámit všechny pracovníky a osoby se zvolenými technickými a pracovními postupy.
- d) Vybavit všechny pracovníky potřebnými OOPP před nástupem na staveniště.
- e) Spolupracovat s koordinátorem BOZP při zajištění BOZP na staveništi, poskytnout mu součinnost a plnit jeho doporučení.
- f) Oznamovat Koordinátorovi BOZP pracovní úraz a každou mimořádnou událost.
- g) Vést evidenci pracovníků a osob od jejich příchodu na staveniště po opuštění staveniště.
- h) Zaučít pracovníky k bezpečnému provádění prací v potřebném rozsahu, vybavit pracovníky vhodným a bezpečným nářadím, nástroji a pomůckami.
- i) Přerušit práce při nebezpečí vzniku havárie, mimořádné události a při vzniku situace vedoucí k pracovnímu úrazu do doby odstranění nebezpečí.
- j) Kontrolovat dodržování zásad BOZP na staveništi.

5.3 Obecné povinnosti kladené na pracovníky na staveništi z hlediska BOZP

- a) Dodržovat pracovní a technologické postupy provádění stavby.
- b) Při zjištění nedostatků v BOZP je pokud možno sám odstranit, nebo informovat nadřízeného.
- c) Používat při práci ochranná zařízení a opatření a OOPP.
- d) Dodržovat protipožární opatření při práci s otevřeným ohněm, při svařování, mít na pracovišti dostatečný počet hasících přístrojů.
- e) Neprovádět práce na které nejsou vyškolení, zaučení či poučení, zejména práce vyžadující zvláštní odbornou kvalifikaci.
- f) Dodržovat pořádek na pracovišti a komunikací na staveništi.
- g) Každý pracovní úraz si dát řádně ošetřit, nahlásit jej stavbyvedoucímu a zaprotokolovat.
- h) Dodržovat předpisy BOZP na staveništi a předepsané pracovní postupy.
- i) Osoby nemající povolení vstupu a pohybu v prostorách staveniště a pracoviště se nesmí v těchto prostorách pohybovat ani zdržovat.
- j) Dodržovat požadavky bezpečnostního značení rizikových míst a bezpečných vzdáleností.
- k) Při zdvihacích pracích jsou všichni pracovníci povinni zajistit, aby nemohlo dojít k náhodnému pádu předmětů.
- l) Zařízení, v nichž se používají, zachycují, skladují, zpracovávají nebo dopravují nebezpečné látky, musí být umístěny tak, aby při úniku látky nedošlo k ohrožení zdraví a bezpečnosti pracovníků.
- m) Před zahájením opravy, údržby nebo čištění zařízení, musí být toto zařízení odstaveno a zabezpečeno podle bezpečnostních předpisů. Toto zařízení musí být opatřeno výstrahou se zákazem spouštění.
- n) Strojní zařízení nesmí být uváděno do činnosti v případě poruchy. Před spuštěním zařízení se obsluha musí přesvědčit, zda zařízení nevykazuje zjevné vady nebo poškození.
- o) Pohyb pracovníků musí být řešen tak, aby byly dodrženy potřebné šířky a výšky průchozích profilů.

5.4 Zakázané činnosti

Všichni pracovníci pohybující se na staveništi mají zakázáno:

- Odstraňovat nebo poškozovat bezpečnostní tabulky a technická vybavení
- Poškozovat OOPP
- Provádět opravy a údržbu zařízení bez použití předepsaných OOPP
- Požívat na staveništi alkohol a omamné látky a pracovat pod jejich vlivem
- Umisťovat a skladovat předměty v průchozích cestách

V případě, že bude nějaká práce prováděna jiným způsobem, než jak je uvedeno v technologických a pracovních postupech, musí zhotovitel projednat tuto změnu s koordinátorem BOZP před zahájením prací.

6. Činnosti a jejich rizika

6.1 Vedení evidence přítomných osob

Každý zhotovitel musí vést vlastní každodenní evidenci o přítomnosti všech pracovníků (zaměstnanců a OSVČ) na staveništi. Tuto evidenci musí na vyžádání poskytnout svému objednateli a koordinátorovi BOZP. Denní evidence musí být vedena dle vyhl. 499/2006 Sb., ve stavebním deníku. Právní předpisy Zákon 309/2006 Sb. kterým se upravují další požadavky bezpečnosti a ochrany zdraví při práci v pracovněprávních vztazích a o zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při činnosti nebo poskytování služeb mimo pracovněprávní vztahy (zákon o zajištění dalších podmínek bezpečnosti a ochrany zdraví při práci) - § 3 bod o)

6.2 Organizační opatření

Všechny osoby pohybující se na staveništi musí mít oblečenou reflexní vestu, ochranou přilbu, příslušnou obuv a oděv. Osoby musí být vybaveny příslušnými OOPP, pokud to druh vykonávané práce vyžaduje.

6.3 Příprava staveniště a jeho zajištění

Jedná se o staveniště v rámci městské zástavby v zastavěném území. Vzhledem k tomu, že se jedná především o rekonstrukce vnitřních prostor, tak jednotlivé prostory budou od zbytku budovy odděleny stávajícími uzamykatelnými dveřmi nebo neprůhledným mobilním oplocením výšky min. 1,8 m. V případě prací mimo budovu bude staveniště oploceno do výšky min. 1,8 m neprůhledným oplocením. Po dobu provádění prací na stavbě budou všichni vedoucí pracovníci zhotovitele povinni vykázat cizí osoby ze staveniště, nebudou-li tyto osoby plnit úkoly na staveništi. Všechny vstupy na staveniště budou opatřeny výstražnými tabulkami pozor staveniště, zákaz vstupu vstup nepovolaných osob. Vedoucí pracovníci zhotovitelů jsou povinni značení kontrolovat, příp. obnovovat.

Právní předpisy:

- NV č. 101/2005 Podrobnější požadavky na pracoviště a pracovní prostředí - § 3 Podrobnější požadavky na pracoviště
- NV č. 11/2002 kterým se stanoví vzhled a umístění bezpečnostních značek a zavedení signálů
- NV č. 136/2016 Sb., kterým se mění NV č. 591/2006 sb. – příloha č1. – I. Požadavky na zajištění staveniště

6.4 Vymezení pracoviště

Pro jednotlivé činnosti vymezí pracoviště vedoucí zaměstnanec zhotovitele, který bude v postavení objednatele vůči zhotoviteli, kterému bude pracoviště vymezovat. Vymezení pracoviště bude přesně popsáno v zápise o předání a převzetí pracoviště.

6.5 Předcházení rizikům vzájemného působení činností na staveništi

Předcházení rizikům vzájemného působení činností prováděných na staveništi je úkolem všech vedoucích zaměstnanců spolupracujících s koordinátorem. Dle zákoníku práce je nutné vzájemné seznámení se s riziky mezi zhotoviteli. Kontrolu dodržování BOZP provádí rovněž osoba způsobilá v prevenci rizik zhotovitele. Nebudou prováděny práce v ohroženém prostoru kolem zemních strojů. Pro vymezení ohrožených prostorů bude použita výstražná páska ve výšce 1,1 m.

Právní předpisy:

- Zákon č. 262/2006 Sb. – zákoník práce § 101

6.6 Prozatímní vedení energií

Všechna elektrická vedení musí být zajištěna proti mechanickému poškození, při křížení s komunikacemi musí být vyvěšeny na sloupech. Hlavní vypínač musí být snadno přístupný a příslušně označen a zabezpečen proti neoprávněné manipulaci. S umístěním hlavního vypínače el. energie musí být seznámeni všechny osoby pohybující se na staveništi.

6.7 Přizpůsobení harmonogramu prací dle skutečnosti

Přizpůsobení časového harmonogramu prací podle skutečného postupu prací bude projednáváno na každém kontrolním dnu. S aktualizovaným harmonogramem prací bude seznámen každý zhotovitel a koordinátor BOZP.

6.8 Výkopy

Výkopové práce na stavbě se budou týkat výkopu základových konstrukcí pro výtah a nové zastřešení. Před zahájením výkopových prací bude rozebrána zámková dlažba a musí být vytyčeny všechny podzemní zařízení a stávající inženýrské sítě. Zhotovitel vytyčí stavební výkopy a určí jejich zajištění proti sesutí. Výkop musí být zajištěn proti pádu do výkopu – bude použita výstražná páska ve výšce 1,1 m. Zajištění stěn výkopů - pažení výkopů bude provedeno dle technologického postupu stanoveného projektantem nebo zhotovitelem. Osoby pracující ve výkopech musí být vybaveny příslušnými OOPP. Okraje výkopu nesmí být zatěžovány do vzdálenosti 0,5 m od hrany výkopu. Obsluha strojů a ostatní fyzické osoby podílející se na výkopech musí být prokazatelně seznámeni s ochrannými pásmy.

Právní předpisy:

- Zákon č. 262/2006 Zákoník práce - § 101 BOZP, § 104 OOPP
- NV č. 362/2005 Sb. o bližších požadavcích na bezpečnost a ochranu zdraví při práci na pracovištích s nebezpečím pádu z výšky nebo do hloubky
- NV č. 136/2016 Sb., kterým se mění NV č. 591/2006 Sb. – příloha č.2 – II Stroje pro zemní práce a příloha č.3 – II, III, IV, V, VI, VII

6.9 Betonářské práce

Betonářské práce na stavbě budou probíhat především při betonáži základů pro výtah a pro nové venkovní zastřešení. Před zahájením betonáže proběhne kontrola výztuže a bednění. Zejména bude kontrolována pevnost bednění a způsob provedení (kontrola spojů a rozeprání), aby vlivem tlaku betonu nemohlo dojít k uvolnění nebo prasknutí bednění.

Právní předpisy:

- NV č. 136/2016 Sb., kterým se mění NV č. 591/2006 příl. č. 3 – kapitola IX.

6.10 Práce spojené s montáží těžkých konstrukčních dílů

Jedná se především o montáž konstrukce výtahu a jeho opláštění a montáž nového venkovního zastřešení. Během montáže těchto konstrukcí se v blízkosti prací nemohou vyskytovat žádné neproškolené osoby.

Pro jeřáby, pohyblivé pracovní plošiny a ostatní zdvihací zařízení musí být zpracovány systémy bezpečné práce dle ČSN ISO 12480-1. Je třeba dbát v maximální míře všech předpisů bezpečnosti práce. Pracovníci musí mít příslušné kvalifikace (vazač). Musí být zpracován technologický postup, podle kterého budou práce probíhat a se kterým budou pracovníci prokazatelně seznámeni. Musí být vymezen nebezpečný prostor, do kterého nebude mít nikdo přístup. Musí být zajištěn dostatečný počet osob, které budou provádět další činnosti spojené s manipulací s těžkým břemenem. Pracovníci musí být vybaveni odpovídajícími OOPP, dle druhu konkrétní činnosti. Musí být dodržovány všechny předpisy týkající se BOZP.

6.11 Montáž a demontáž střešní krytiny, výplní otvorů a klempířských prvků

Zajištění osob proti pádu osob z výšky kolektivní ochranou nebo úvazky. Zajištění volných okrajů zábranou nebo sítí. Demontáže oken a bourání parapetů bude probíhat převážně zevnitř objektu. V případě nutnosti budou práce prováděny z dočasné pomocné konstrukce (lešení) nebo z terénní dieselové plošiny. Při použití prostředků osobního zajištění, musí být zpracován technologický postup a pracovní postup, kde budou určeny místa kotvení. S tímto postupem budou pracovníci prokazatelně seznámeni. Pod pracovním místem musí být vymezen nebezpečný prostor zábranou nebo dozorem.

Právní předpisy:

- NV č. 362/2005 Sb. - § 3 Ochrana proti pádu
- NV č. 362/2005 Sb. - Dočasné stavební konstrukce - lešení - Dočasné stavební konstrukce
- NV č. 362/2005 Sb. - OOPP proti pádu
- NV č. 362/2005 Sb. - Práce na střeše
- NV č. 362/2005 Sb. - Shazování předmětů
- NV č. 362/2005 Sb. - Zajištění pod místem práce
- NV č. 362/2005 Sb. - Zajištění pod místem práce ve výšce a v jeho okolí

6.12 Bourací práce

Před zahájením bouracích prací musí být zajištěn stálý dozor, který bude vykonávat osoba pověřená zhotovitelem. Dále musí být vymezen ohrožený prostor, který musí být zajištěn proti vstupu nepovolaných osob a musí být určen signál k opuštění pracoviště, který vydá osoba řídící bourací práce v případě bezprostředního ohrožení. S tímto signálem musejí být seznámeni všichni zaměstnanci na pracovišti.

Vnitřní rozvody a instalace, které se nacházejí v blízkosti bouraných konstrukcí musejí být před zahájením bouracích prací odpojeny a zajištěny. V případě nutnosti se k zajištění dodávky el. energie zřídí dočasné elektrické zařízení.

Bouraným materiálem nesmějí být nadměrně zatěžovány podlahy a stropní konstrukce. Z tohoto důvodu musí být vybouraný materiál průběžně odstraňován. Bourací práce nesmějí být přerušeny, pokud není zajištěna stabilita zbývajících částí bouraných konstrukcí. Veškeré bourací práce budou prováděny ručně a bude se při nich postupovat shora dolů.

Pracovníci musí být vybaveni odpovídajícími OOPP (přilba, ochranné brýle,...). Musí být dodržovány všechny předpisy týkající se BOZP.

Právní předpisy:

- NV č. 362/2005 Sb. - § 3 Ochrana proti pádu
- NV č. 362/2005 Sb. - Dočasné stavební konstrukce - lešení - Dočasné stavební konstrukce
- NV č. 362/2005 Sb. - OOPP proti pádu
- NV č. 362/2005 Sb. - Shazování předmětů
- NV č. 362/2005 Sb. - Zajištění pod místem práce - Ohrožený prostor
- NV č. 362/2005 Sb. - Zajištění pod místem práce ve výšce a v jeho okolí
- NV č. 136/2016 Sb., kterým se mění NV č. 591/2006 Sb. – příloha č.3 – XII. Bourací práce
- Zákon 309/2006 Sb. kterým se upravují další požadavky bezpečnosti a ochrany zdraví při práci v pracovněprávních vztazích a o zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při činnosti nebo poskytování služeb mimo pracovněprávní vztahy (zákon o zajištění dalších podmínek BOZP)

6.13 Požadavky na práci se stroji

Lze používat pouze stroje a zařízení, které svým technickým stavem a provozem neohrožují bezpečnost osob při práci, a to jen k činnostem, pro které jsou určeny. Obsluhou strojů a zařízení pověřovat pouze osoby s odbornou a zdravotní způsobilostí. Pro činnost a způsob obsluhy strojů a zařízení jsou vždy rozhodující návody výrobců. Pokyny pro obsluhu strojů a zařízení vydávat vždy před použitím stroje a zařízení.

6.14 Dopravně provozní předpisy

Přístup na staveniště bude zajištěn z areálu investora. Investor před zahájením veškerých prací určí vjezdy do areálu a přístupové cesty na staveniště, které bude moci zhotovitel využívat a bude je udržovat v čistotě. Využívání jiných, než předem domluvených přístupových tras je nepřípustné. Jednotlivé vstupy na staveniště budou zajištěny proti vstupu nepovolaných osob a budou označeny výstražnými tabulkami.

6.15 Návrh dopravních tras

Pro dopravu na staveništi bude využívána stávající zpevněná komunikace v areálu investora se stávajícími sjezdy na veřejnou komunikaci. Z tohoto důvodu se nepředpokládají úpravy dopravního značení a zhotovitel bude respektovat stávající dopravní značení v areálu i na veřejných komunikacích.

6.15.1 Čištění vozidel stavby

Pohyb vozidel se uvažuje pouze po zpevněných areálových komunikacích investora. Z tohoto důvodu se nepředpokládá, že dojde ke znečištění veřejné komunikace. Pokud by k tomu ale přeci jen došlo, tak je zhotovitel povinen na vlastní náklady zajistit její vyčištění.

6.15.2 Nakládka a vykládka materiálu

Materiál bude dopravován na staveniště na předem určenou plochu pro skládku materiálu. Během vykládky materiálu musí být v místech ohrožených manipulací s materiálem vyloučen provoz. Manipulaci s materiálem může provádět pouze způsobilá a náležitě poučená osoba. Vázat materiál na zdvihací zařízení může pouze osoba, která k této činnosti byla náležitě a prokazatelně proškolená.

Nakládka a vykládka musí být provedena v co nejkratší době a nesmí při tom být ohrožen bezpečný provoz a bezpečnost osob v místě nakládky a vykládky. Při manipulaci s materiálem je vždy nutné určit náležitě poučenou a proškolenou osobu zodpovědnou za vyloučení provozu v místě práce. Tato osoba je oprávněna v rámci zajištění bezpečnosti zastavovat jiná vozidla a odklánět dopravu.

Při ukládání materiálů musí být dodrženy zásady stohování materiálů. Bezpečný přísun a odběr materiálu musí být zajištěn v souladu s postupem prací. Materiál musí být skladován podle podmínek stanovených výrobcem, přednostně v takové poloze, ve které bude zabudován do stavby.

Zařízení pro vybavení skládek, jakými jsou opěrné nebo stabilizační konstrukce, musí být řešena tak, aby umožňovala skladování, odebrání nebo doplňování prvků a dílců v souladu s průvodní dokumentací bez nebezpečí jejich poškození. Místa určená k vázání, odvěšování a manipulaci s materiálem musí být bezpečně přístupná. Skladovací plochy musí být rovné, odvodněné a zpevněné. Rozmístění skladovaných materiálů, rozměry a únosnost skladovacích ploch včetně dopravních komunikací musí odpovídat rozměrům a hmotnosti skladovaného materiálu a použitých strojů.

Materiál musí být uložen tak, aby po celou dobu skladování byla zajištěna jeho stabilita a nedocházelo k jeho poškození. Podložkami, zarážkami, opěrami, stojany, klíny nebo provázáním musí být zajištěny všechny prvky, dílce nebo sestavy, které by jinak byly nestabilní a mohly se například převrátit, sklopit, posunout nebo kutálet. Prvky, které na sebe při skladování těsně doléhají a nejsou vybaveny pro bezpečné uchopení například oky, háky nebo držadly, musí být vždy vzájemně proloženy podklady. Jako podkladů není dovoleno používat kulatinu ani vrstvené podklady tvořené dvěma nebo více prvky volně položenými na sebe.

Skládka sypkých hmot se spodním odběrem musí být označena bezpečnostní značkou se zákazem vstupu nepovolaných fyzických osob. Fyzické osoby, které zabezpečují provádění odběru, se nesmějí zdržovat v ohroženém prostoru místa odběru.

Sypké hmoty v pytlích se ručně ukládají do výšky nejvýše 1,5 m a při mechanizovaném skladování, jsou-li na paletách, do výšky nejvýše 3 m. Nejsou-li okraje hromad zajištěny například opěrami nebo stěnami, musí být pytle uloženy v bezpečném sklonu a vazbě tak, aby nemohlo dojít k jejich sesuvu.

Nebezpečné chemické látky a chemické přípravky musí být skladovány v obalech s označením druhu a způsobu skladování, který určuje výrobce, a označeny v souladu s požadavky zvláštních právních předpisů.

6.16 Společné zásady k zajištění BOZP

6.16.1 Práce nad volnou hloubkou a ve výškách

Pokud je pracovník na svém pracovišti ohrožen pádem do hloubky nebo pádem z výšky, propadnutím a sesutím, musí být zajištěn proti pádu. Zajištění pracovníka proti pádu musí být zajištěno vždy při pracovních činnostech nad vodní plochou nebo jinými tekutinami, kde je nebezpečí poškození zdraví a při pracích ve výšce nad 1,5 m. Ochrana proti pádu ve výšce nad 1,5 m není vyžadována, pokud je pracoviště na ploše se sklonem do 10° s jednotýčovým zábradlím výšky 1,1 m kolem celé plochy pracoviště.

Práce při kladení dílců ve výšce nad 3 m jsou svým charakterem takové, že nelze zajistit výše zmíněná opatření, lze je vyloučit pouze v případě, že práce budou provádět pouze poučení pracovníci tak, že si budou sami svým postupem vytvářet pracovní plochu. Technologický postup musí stanovit konkrétní činnosti, které smí poučený pracovník provádět v místě do 1,5 m od hrany možného pádu.

Délka pádu při použití osobního zajištění bezpečnostním pásem může být maximálně 0,6 m, postrojem bez tlumič 1,5 m a postrojem s tlumičem pádu maximálně 4 m. místo upevnění musí zajistit ochranu ve směru pádu o statické síle 15 kN.

Prostory pod pracovní plochou ve výšce musí být zajištěny:

- vyloučením provozu v blízkosti pod pracovištěm ve výšce
- užitím ochranné konstrukce v prostoru práce
- užitím záchytné konstrukce pod pracovní plochou
- dvoutýčovým zábradlím výšky 1,1 m s tyčemi ukotvenými na nosných sloupcích
- střežením prostoru pod pracovištěm

Ochranné pásmo pod pracovní plochou musí mít šířku:

- 1,5 m při práci ve výšce max. 10 m
- 2,0 m při práci ve výšce max. 20 m
- 2,5 m při práci ve výšce max. 30 m
- 10% výšky objektu pokud práce probíhají ve výšce nad 30 m

Pokud práce probíhají na pracovní ploše se sklonem nad 25°, rozšiřuje se ochranné pásmo o 0,5 m. Při ruční nebo strojní dopravě materiálu pomocí kladky se ochranné pásmo rozšiřuje o 1,0 m na každou stranu od zdvihaného břemene. Je-li vlivem práce ve výšce zúžená komunikace pro pěší, musí být oddělena od silniční komunikace dvoutýčovým zábradlím o výšce 1,1 m se zamezením odstřihu bláta a vody z pod kol projíždějících vozidel. Zábrana může být vytvořena zaplentováním, nebo vytvořením plochy z desek. Případné změny ve výškových úrovních komunikace pro pěší musí být vyrovnány.

Při pracovních činnostech, kdy se provádí postupné zvyšování konstrukce je nutno i zvyšovat pracoviště tak, aby pracovali v obvyklé výšce nad pracovní plochou a vzájemně se neohrožovali s ostatními pracovníky. Při zdění nebo těžkých pracovních činnostech se považuje jako obvyklá pracovní výška do 1,5 m, u ostatních do 2,0 m (nátěry, omítky). Ke zvyšování místa práce se nesmí používat jiná zařízení než ta, která jsou k tomu účelu určená.

6.16.2 Používání OOPP

Všichni pracovníci na stavbě musí být vybaveni OOPP dle identifikace rizik zpracované jejich zaměstnavatelem. Minimální vybavení OOPP sestává z pracovní přilby, pracovního oděvu, pracovní obuvi a z pracovních rukavic. Bez těchto OOPP nesmí být pracovníkovi umožněno provádění prací. Pohybuje-li se navíc pracovník v dosahu stavebních strojů, zdvihacích zařízení apod. je povinen jej zaměstnavatel vybavit navíc reflexní vestou s vysokou viditelností.

6.16.3 Přerušování prací

Při přerušování prací z jakéhokoliv důvodu (nepříznivé povětrnostní podmínky, ukončení pracovní směny, pracovní úraz...) je povinen vedoucí pracovní čtyři zabezpečit pracoviště tak, aby se předešlo všem možným haváriím. Toto zajištění spočívá zejména v odpojení přívodů energií do strojů, nářadí a technických zařízení, zajištění předmětů proti pádu a uzavření přístupů na pracoviště.

6.16.4 Požadavky na pracovníky

Všichni pracovníci jsou povinni se před nástupem na pracoviště prokázat osvědčením o provedeném školení v oblasti BOZP a PO, osvědčeními o kvalifikaci (jsou-li k jejich činnosti potřeba), osvědčením o zdravotní způsobilosti a dalšími dokumenty (životnostenským listem, pojištěním odpovědnosti za škodu apod.). Pracovníkovi, který se neprokáže hlavnímu stavbyvedoucímu potřebnými dokumenty, nebude umožněno zahájení prací a bude vykázán ze staveniště.

6.16.5 Požadavky na stroje a technická zařízení

Všichni vlastníci strojů používaných na staveništi musí prokázat hlavnímu stavbyvedoucímu, že jejich stroje jsou pravidelně podrobovány technickým kontrolám, revizím a jiným kontrolám, které jsou u daného zařízení potřebné k prokázání bezvadnosti zařízení. Zařízení, u něhož nebude prokázána jeho bezvadnost, nesmí být na stavbě použito.

6.16.6 Zásady práce s elektrickými zařízeními

- El. nářadí nesmí být vystaveno dešti, nesmí být používáno ve vlhku a mokru nebo v prostředí nebezpečím požáru nebo výbuchu.
- El. nářadí se smí používat jen pro práci, pro kterou je určeno, nesmí být přetěžováno.
- Při práci s el. nářadím obsluha nesmí používat oděv s volnými rukávy.
- Obsluha musí pracovat s nářadím jen tam, kam bezpečně dosáhne, při práci musí udržovat stabilní postoj a rovnováhu.
- Nástroje musí být udržovány ostré a čisté.
- El. nářadí musí být odpojováno není-li používáno, před opravami a při výměně příslušenství nebo nástrojů.
- Před používáním nářadí musí být el. nářadí pečlivě prohlédnuto, v případě zjištění poškození krytů, prasklin, vadného upevnění, poškození součástí, spínače apod. nesmí být používáno.
- Obsluha elektrické vrtačky musí být na zaseknutí vrtáku při vrtání připravena, ať již je vrtačka vybavena bezpečnostní spojkou či nikoliv a ihned nářadí pustit.
- Vypínač nářadí musí být udržován v naprostém pořádku tak, aby vypnul okamžitě po sejmutí ruky obsluhy z jeho tlačítka.
- U některých vrtaček je nutné používat přídatnou rukojeť (pozor na reakční moment vrtačky při zablokování vrtáků).
- Opravy el. nářadí se musí provádět jen po odpojení od sítě.
- Vzhledem k velkému krouticímu momentu se musí při ručním vrtání používat vrtačky přiměřeně velké s řádně upevněným držadlem.
- Nářadí se nesmí přenášet za přírodní kabel, ani tento kabel se nesmí používat k vytažení vidlice ze zásuvky.
- Přírodní kabel je nutné klást mimo ostré hrany; podle potřeby jej chránit vhodným způsobem proti mechanickému, popř. jinému poškození, el. kabel se nesmí namáhat tahem.
- Pohyblivý přívod se musí vést při práci vždy od nářadí dozadu.
- Po ukončení práce se vidlice el. přívodu musí odpojit ze zásuvky.

6.16.7 Zásady ruční manipulace s materiálem

- Manipulační plochy je nutné udržovat čisté, rovné, v zimních měsících odstraňovat kluznost venkovních ploch (sníh, námraza). V případě potřeby použít protiskluzový posyp.
- Je nutné odstranění překážek, o které by mohlo dojít k poranění nebo by mohly způsobit nebezpečí pádu.
- Je nutné dodržovat zákaz narušení stability stohů, např. vytahování předmětů a prvků zespodu nebo ze strany stohu.
- Nesmí se vystupovat a šplhat po navršeném materiálu.
- Před zahájením práce je nutná informovanost pracovníků o všech opatřeních, která mají být učiněna v oblasti bezpečné manipulace při práci s krytinami, zejména o hmotnosti břemene.
- Je nutné dodržovat správné pohyby při manipulaci, (např. zvedání neprovádět trhavými pohyby, manipulaci provádět, pokud možno v poloze bez ohnutých zad).
- Manipulační plocha musí být odstraněna od vyčnívajících překážek (např. kabely a pohyblivé el. přívody, kotevní šrouby atd.).

- Pracovníci musí být proškoleni o správných způsobech a postupech ruční manipulace a nesmí být přetěžováni.
- Při navrhování manipulační jednotky určené pro ruční manipulaci se musí řešit současně i počet pracovníků s ohledem na tvar, hmotnost, rozměry (zejména délku). V případě, že manipulaci bude provádět více pracovníků určit vedoucího práce, který bude práci celé skupiny řídit a koordinovat.
- Je nutné zajišťovat přiměřený, popř. častější a dostatečný tělesný odpočinek a přestávky na zotavení v případě, že fyzická námaha je příliš častá nebo příliš dlouho trvající, zejména s přihlédnutím k zatížení páteře či nevhodných klimatických podmínek.
- Vyvarovat se skřípnutí, poranění nebo přiražení rukou k úložné ploše a podkladu.
- Hmotnost ručně přenášených krytin nesmí překročit při častém zvedání 30 kg, občasné 50 kg u muže.
- Musí se zajistit pevná opora nohou.
- Při ruční manipulaci se musí používat takové pracovní postupy, kterými se předchází k vysmeknutí, zranění nebo sesunutí břemen způsobeným nedostatečným upevněním.

6.16.8 Zásady při souběhu prací

Vzhledem k množství prací a termínu realizace nelze vyloučit vznik rizik při souběhu prováděných prací. Základní opatření jsou uvedena níže, podrobně budou stanovena v plánu aktualizovaném koordinátorem BOZP při realizaci stavby.

Informování zhotovitelů

Při veškerém provádění prací na více pracovištích nad sebou o této skutečnosti budou pracovníci všech zhotovitelů před nástupem na pracoviště informováni a budou vybaveni předepsanými OOPP. Informování bude stvrzeno zápisem do stavebního deníku.

Práce na více pracovištích nad sebou, zajištění ohroženého prostoru pod pracovišti ve výšce

Ohrožený prostor pod pracovišti ve výšce bude po dobu provádění prací vyznačen pomocí bezpečnostní pásy. Do ohroženého prostoru bude zamezen vstup nepovolaným osobám, toto bude zajištěno osazením bezpečnostní tabulky „ZÁKAZ VSTUPU“. Vyznačení ochranného pásma bude odstraněno po ukončení prací.

Při krátkodobém souběžném provádění prací na více pracovištích nad sebou o této skutečnosti budou pracovníci před nástupem na pracoviště informováni a budou vybaveni předepsanými OOPP pro ochranu hlavy. V případě souběžného provádění prací nad sebou trvajícího déle než jeden pracovní den, budou pracoviště zajištěny technickými prostředky omezujícími riziko úrazu pádem předmětů (ochranné stříšky, lešení s podlázkami apod). Stříška bude mít podchodnou výšku min. 2,1 m a bude dimenzována proti padajícím předmětům na extrémní zatížení 0,7 kN.m-2.

Zajištění nebezpečného prostoru kolem stavebních strojů

Při provádění prací se stavebními mechanizacemi se nikdo nesmí zdržovat v ohroženém prostoru strojů, zejména při souběžném strojním a ručním provádění výkopových prací, při ručním začističování výkopu nebo při přepravě materiálu do výkopu a z výkopu. Není-li v průvodní dokumentaci stroje stanoveno jinak, je prostor ohrožený činností stroje vymezen maximálním dosahem jeho pracovního zařízení zvětšeným o 2 m.

Nemá-li obsluha stroje při souběžném strojním a ručním provádění výkopových prací na jednom pracovním záběru dostatečný výhled na všechna místa ohroženého prostoru, nepokračuje v práci se strojem.

6.16.9 Zásady práce na žebříku

Na žebříku mohou být prováděny jen krátkodobé, fyzicky nenáročné práce při použití ručního nářadí. Po žebříku mohou být vynášena nebo snášena jen břemena o hmotnosti do 15 kg. Po žebříku nesmí vystupovat, sestupovat ani na něm pracovat současně více než jedna osoba. Na žebříku smí zaměstnanec pracovat jen stojí-li chodidly nejméně 0,8 m pod horním koncem opěrného žebříku nebo 0,5 m pod horním koncem dvojitého žebříku. Při výstupu, sestupu a práci na žebříku musí být pracovník obrácen obličejem k žebříku a v každém okamžiku musí mít možnost bezpečného uchopení a spolehlivou oporu.

Pro upevnění nářadí (např. klíčů, šroubováků, kladívka apod.) nebo uložení drobného materiálu (např. hřebíků, šroubů apod.), musí pracovník použít vhodnou výstroj nebo k tomu upravený pracovní oděv. Žebříky používané pro výstup nebo sestup musí svým horním koncem přesahovat výstupní či nástupní plošinu nejméně o 1,1 m, přičemž tento přesah může být nahrazen pevnými madly nebo pevnou částí konstrukce, za kterou se může pracovník spolehlivě přidržel. Sklon žebříku nesmí být menší než 2,5 : 1. Žebřík musí být postaven tak, aby byla zajištěna jeho stabilita. Přenosný žebřík musí být postaven na stabilním, pevném, dostatečně velkém, nepohyblivém podkladu. Zaměstnavatel musí zajistit provádění prohlídek žebříků v souladu s návodem na jejich používání. Je zakázáno provádět na žebříku práce při nichž se používá nebezpečných nástrojů nebo nářadí jako např. přenosných řetězových pil, ručního pneumatického nářadí apod. Je zakázáno používat žebřík jako přechodový můstek, pokud není výrobcem k takovému použití určen. Je zakázáno používat žebříky s uvolněným kováním, poškozenými příčlemi nebo štěriny. Je zakázáno shazovat se žebříků předměty a materiál, není-li možné předpokládat jejich dopad na bezpečné místo, nebo jestliže by tyto mohly strhnout pracovníka z výšky. Je zakázáno provádět práce na žebříku za nepříznivé povětrnostní situace, kdy může být ohrožena bezpečnost nebo zdraví zaměstnance.

7. Pracovní úrazy, poskytování první pomoci

7.1 Pracovní úraz

Pracovní úraz je jakékoliv poškození zdraví, které bylo zaměstnanci způsobeno nezávisle na jeho vůli krátkodobým, náhlým a násilným působením vnějších vlivů při plnění pracovních úkolů nebo v přímé souvislosti s nimi.

Za pracovní úraz se nepovažuje úraz, který si zaměstnanec přivodil při cestě z/do zaměstnání, dále např. v době přestávky poskytnuté na jídlo a oddech konané mimo objekt zaměstnavatele, při návštěvě lékaře (nejedná-li se o závodní preventivní péči) apod. Za vyšetření pracovního úrazu je zodpovědný vedoucí zaměstnanec zaměstnavatele, na jehož pracovišti k úrazu došlo – stavbyvedoucí. O pracovním úrazu zaměstnance jiného zaměstnavatele stavbyvedoucí uvědomí co nejdříve a umožní mu účast na objasnění příčin a okolností vzniku pracovního úrazu a seznámí ho s výsledky objasnění. Místo úrazu nesmí být měněno do doby objasnění příčin a okolností vzniku pracovního úrazu.

7.2 Evidence a hlášení úrazů

Stavbyvedoucí vede evidenci všech úrazů v knize úrazů v elektronické nebo listinné podobě. Kniha úrazů musí obsahovat všechny údaje uvedené v § 2 nařízení vlády 201/2010 Sb. Došlo-li k úrazu u jiného zaměstnavatele, k němuž byl zaměstnanec vyslán nebo dočasně přidělen, zaznamenají údaje do knih úrazů zaměstnavatel úrazem postiženého zaměstnance a zaměstnavatel, k němuž byl úrazem postižený zaměstnanec vyslán nebo dočasně přidělen.

Ohlášení pracovního úrazu a smrtelného pracovního úrazu se provádí podle § 4 nařízení vlády č. 201/2010 Sb. Záznamy o pracovním úrazu a smrtelném pracovním úrazu se zasílají podle § 6 a § 7 nařízení vlády č. 201/2010 Sb. Záznamy zasílá zaměstnavatel elektronicky nebo v listinné podobě.

7.3 Poskytování první pomoci

7.3.1 První pomoc při krvácení

Nezapomeňte, že každé krvácení je nebezpečné, a tepenné krvácení přímo ohrožuje život!

Jsou tři druhy krvácení:

tepenné – jasně červená krev vystřikuje z rány;

žilní – tmavě červená krev z rány vytéká;

vlásečnicové – krev z rány pouze prosakuje

Zastavení tepenného krvácení

1. Prsty stlačíme tepnu nad krvácející ranou tak, aby krev přestala vystřikovat
2. Nad místem krvácení přiložíme na stlačenou tepnu zaškrcovaadlo (široký gumový pruh, opasek, hadici...), které utáhneme. Pokud jde o poranění ruky či nohy, končetinu zdvihne do výšky
3. Na ránu přiložíme sterilní obvaz a pevně zavážeme, aby neprosakoval. Prosakuje-li krev, obvaz zesílíme
4. Při poranění hlavy tepenné krvácení nikdy nezastavujeme tlakovým obvazem! Kryjeme je pouze běžným, zesíleným obvazem
5. Postiženého co nejrychleji převezeme do nemocnice.

7.3.2 První pomoc při bezvědomí

Pro záchranu života, který je bezvědomím ohrožen, musíme:

- přesvědčit se, zda je postižený v bezvědomí (vyzkoušejte více podnětů: oslovení, bolest), a pokud postižený nereaguje, jde o bezvědomí,
- bezvědomého uložit na záda, na tvrdou podložku. Pod hlavu nic nepodkládáme!
- zprůchodnit dýchací cesty: postiženému zakloníme hlavu, vytáhneme jazyk, předsuneme dolní čelist. Pokud postižený nezačne dýchat, ihned zahájíme umělé dýchání.

Rozevřenými ústy obemkne ústa postiženého, rukou zmačkneme nos a dvěma rychlými vdechy vdechneme co největší množství vzduchu do plic. Při oddálení úst postižený vydechuje. Pokračujeme v umělém dýchání 12x za minutu. Dva rychlé vdechy se střídají s 15 zmačknutími- masáží srdce dlaní.

7.3.3 První pomoc při nadechnutí zdraví škodlivých látek

Nadechnutí kouřových zplodin hoření, výparů silných kyselin a jiných chemicky agresivních látek poškozuje plíce. Může mít vážné až kritické následky. Příznaky poškození plic: pokašlávání, dráždivý kašel, zrychlení dechu, pocení, celková slabost až malátnost, pocit dušnosti.

Postup první pomoci:

- Za podmínek bezpečnosti zachránce postiženého vyprostíme ze zamořeného prostředí na čistý vzduch,
- je-li postižený v bezvědomí a nedýchá-li, zahájíme ihned umělé dýchání a oživování (s postupem shodným jako při první pomoci při bezvědomí),
- i u postiženého při vědomí může jít o závažné poškození plic.
- plicní postižení se bezprostředně po nadechnutí nemusí projevit. První příznaky se mohou projevit až po několika hodinách až dnech po nadechnutí zdraví škodlivých a jedovatých látek,
- postiženého uložíme do vodorovné polohy, odstraníme nebo uvolníme oděv, který brání volnému dýchání (knoflíky, kravata apod.),
- zajistíme transport do nemocnice.

7.3.4 První pomoc při úrazu elektřinou

Jednejte rychle, klidně a účelně. V oživování vytrvejte, neboť většina postižených je mrtvá jen zdánlivě.

Postup první pomoci:

- Postiženého vyprostíme z dosahu el. Proudu, aniž bychom při tom ohrozili sebe! Proto nejdříve:
  - a) vypneme proud vypínačem, vytažením kabelu ze zásuvky, vyšroubováním pojistek.
  - b) odtáhneme zasaženého nebo odsuneme vodič nejlépe nevodivým materiálem – dřevem, provazem, oděvem
  - c) nikdy se nedotýkáme holou rukou těla ani oděvu postiženého. Pracujeme nejlépe jednou rukou. Nezapomeňme, že postižený se sám nemůže pustit předmětu, který svírá pro svalovou křeč. Zajistíme postiženého, aby neupadl.
- Zasaženého, pokud je v bezvědomí, ihned uložíme na záda, nejlépe na zem. Pokud nedýchá, zprůchodníme dýchací cesty. Zakloníme mu hlavu, povytáhneme jazyk a přesuneme dolní čelist.
- Nezačne-li postižený dýchat, ihned zahájíme umělé dýchání! Současně se přesvědčíme o srdeční činnosti nahmatáním tepny na krku vedle průdušnice.
- Není-li hmatný tep, zahájíme masáž srdce.
- V oživování pokračujeme až do obnovení spontánního tepu či do příjezdu lékaře.

7.3.5 První pomoc při úrazu popálením nebo opařením

Popálení je závažné poranění vyžadující téměř vždy nemocniční ošetření.

Postup první pomoci:

- uhasíme oheň, vyprostíme zraněného a přivoláme lékařskou pomoc,
- nepodceňujte i malé popálení, neboť mohlo dojít k nadechnutí plamene, které je vždy životu nebezpečné,
- oděv přiskvařený ke kůži nestrháváme, ohořelý oděv odstraníme tak, abychom se co nejméně dotýkali popálené kůže, co nejdříve sejmeme těsníky a zaškrucující části oděvu a předměty (hodinky, náramky, prsteny),
- kožní puchýře nikdy nepropichujeme a nestrháváme
- při částečném popálení obličeje, krku a rukou se snažíme poraněnou pokožku ochladit, nejlépe pod tekoucí pitnou vodou chladnou do 15 stupňů Celsia ochlazujeme do ústupu bolesti, ale ne déle než 20 minut, aby nedošlo k podchlazení zraněného (zejména pozor u malých dětí)
- i u malého popálení, zejména v dětském věku, se může rychle vyvinout šok z popálení. Popáleným nedáváme jíst, u větších popálenin ani nepít,
- po poskytnutí první pomoci zraněného neprodleně transportujeme vleže za trvalého dozoru do nemocnice.

8. Hlášení a vyšetřování mimořádných událostí

8.1 Povinnosti zhotovitelů

Generální zhotovitel stavby přijme opatření pro případ zdolávání mimořádnou událostí jako jsou havárie, požáry, povodně a jiná závažná nebezpečí a evakuace zaměstnanců včetně pokynů k zastavení práce a k okamžitému opuštění pracoviště a odchodu do bezpečí. Generální zhotovitel stavby je povinen zajistit a určit podle druhu činnosti a velikosti pracoviště potřebný počet zaměstnanců, kteří organizují poskytnutí první pomoci, zajišťují přivolání zejména zdravotnické záchranné služby, hasičského záchranného sboru ČR a Policie ČR a organizují evakuaci zaměstnanců. Každý zhotovitel je povinen prokazatelně hlásit všechny situace, které by mohly vést ke vzniku mimořádné události.

8.2 Požární poplachová směrnice

Požární poplachová směrnice vymezuje povinnosti zaměstnanců v případě vzniků požárů a sledují provedení rychlého a účinného zákroku v případě požáru, nehody, pohromy a jiného stavu nouze. Každý je povinen ohlásit neodkladně na určeném místě zjištěný požár nebo zabezpečit jeho ohlášení.

- Při požáru volejte telefonní číslo 150
- V hlášení uveďte: kdo volá, kde hoří, co hoří
- Po oznámení volající vyčká na zpětný dotaz Ohlašovny požárů HZS.

8.2.1 Pomoc při zdolávání požáru

Každý je povinen v souvislosti se zdoláváním požáru provést nutná opatření pro záchranu ohrožených osob, uhasit požár, jestliže je to možné, nebo provést nutná opatření k zamezení jeho šíření. Každý je povinen poskytnout osobní pomoc jednotce PO na výzvu velitele zásahu. Při hašení elektrických zařízení pod napětím je zakázáno používat vody, vodních a pěnových hasicích přístrojů.

8.2.2 Způsob vyhlášení požárního poplachu:

- Pro zaměstnance hlasitým voláním **hoří**
- Pro jednotku PO na telefonním čísle **150**

8.2.3 Povinnosti po vyhlášení požárního poplachu

Vedoucí provozu:

Zajistí vypnutí elektrického proudu a plynu a podle možností zajistí odstranění hořlavých komponentů, které mohou zvyšovat riziko šíření požáru a dále organizovat a řídit evakuaci přítomných osob a majetku. Ihned zajistí podle možností odjezd všech motorových vozidel z místa ohrožení.

Zaměstnanci a další osoby:

Zachovávají klid a rozvahu, nepřekáží při zásahu jednotek PO. V případě bezprostředního nebezpečí ihned opustit ohrožený prostor a shromáždí se na určeném místě.

8.3 Havárie vody, plynu nebo elektrické energie

Při havárii vody, plynu nebo elektrické energie vedoucí zaměstnanec zajistí vypnutí elektrického proudu nebo plynu nebo vody podle situace a ohlásí havárii na příslušné telefonní číslo.

8.4 Únik vodě závadných látek

Každý zhotovitel, který zachází s vodě závadnými látkami, je povinen učinit přiměřená opatření, aby neunikly do povrchových nebo podzemních vod. V případě, kdy zhotovitel bude nakládat s vodě závadnými látkami v rozsahu stanoveném vyhláškou č. 450/2005 Sb., a kdy je zacházení s těmito látkami spojeno se zvýšeným nebezpečím jejich úniku, vypracuje plán opatření pro případy havárie v souladu s vyhláškou č. 450/2005 Sb.

8.5 Důležitá telefonní čísla

HASIČSKÝ ZÁCHRANNÝ SBOR	150
RYCHLÁ LÉKAŘSKÁ POMOC	155
POLICIE ČR	158

9. Požární ochrana

9.1 Základní povinnosti v požární ochraně

Generální zhotovitel stavby přijme opatření pro případ zdolávání mimořádnou událostí jako jsou havárie, požáry, povodně z hlediska požární ochrany musí být stavba zajištěna ve smyslu ustanovení zákona č. 133/1985 Sb., o požární ochraně, ve znění pozdějších předpisů, a podle vyhlášky č. 246/2001 Sb., kterou se provádějí ustanovení zákona o požární ochraně. Během prací musí být zachován přístup mobilní požární techniky ke všem okolním objektům a přístupnost a akceschopnost požárních hydrantů. Dále musí být zachována průjezdnost komunikací.

9.2 Opatření k zajištění PO

9.2.1 PO na staveništi

Požární bezpečnost na staveništi bude zajišťována především důsledným dodržováním zásad požární ochrany. Činnosti prováděné při provádění stavby nepředstavují zvýšené riziko vzniku požáru. Je však nutné dbát, aby bylo staveniště při jeho opuštění řádně zabezpečeno proti vzniku požáru, zejména aby byly zabezpečeny zdroje energií. Dále musí být před opuštěním staveniště určena osoba, která bude vykonávat požární dohled na staveništi během přerušení prací. V celém prostoru staveniště platí přísný zákaz kouření mimo vyhrazená místa. Místa, kde bude kouření povoleno, budou označena tabulkou „Místo určené ke kouření“ nebo „Kuřárna“ a budou vybavena vhodnými popelníky z nehořlavých materiálů. Staveniště a stavební buňky musí být vybaveny dostatečným počtem hasicích přístrojů vhodného typu. Všichni zaměstnanci, kteří se na stavbě vyskytují, musí být seznámeni s umístěním a s použitím hasicích přístrojů.

9.2.2 Základní povinnosti všech osob v PO

Každá osoba je povinná:

- Počínat si tak, aby nezavdala příčinu ke vzniku požáru, neohrozila život a zdraví osob a majetek.
- Znat rozmístění hasebních prostředků na pracovišti, ovládat jejich použití a nepoužívat je k jiným účelům než k účelům PO.
- Hlásit nadřízenému zaměstnanci zjištěné požární závady a zjevné porušování požárně bezpečnostních předpisů.
- Dodržovat technické podmínky a návody vztahující se k požární bezpečnosti výrobků a činností.
- Plnit příkazy a dodržovat zákazy týkající se požární ochrany na označených místech.

10. Seznam dokumentace

Dokumentace uvedená v seznamu musí být vždy k dispozici u stavbyvedoucích:

- Uzemní a stavební povolení
- Stavební a montážní deníky a deník koordinátora BOZP
- Aktuální evidence pracovníků
- Doklady o proškolení pracovníků z BOZP
- Doklady o kvalifikaci pracovníků pohybujících se na staveništi
- Doklady k provozovaným strojům a zařízením vč. revizní zprávy
- Kniha úrazů
- Soupis vyhodnocených rizik – bude předán ostatním dodavatelům a koordinátorovi BOZP
- Zápis o předání staveniště
- Platná projektová dokumentace – s vyznačenými změnami
- Záписy z kontrolních dnů stavby a kontrolních dnů BOZP
- Prostředky k poskytnutí první pomoci

11. Závěr

Platnost toho plánu se vztahuje pouze na stavbu „Rekonstrukce a modernizace výukových prostor – gymnázium Vyškov“. Tento plán musí být aktualizován po zpracování RPD a po výběru rozhodujících zhotovitelů. Tímto plánem jsou povinni se řídit všichni pracovníci pohybující se na staveništi.

12. Přehled právních předpisů

U jednotlivých právních předpisů a norem nejsou uváděny jejich změny – jsou zde uvedeny ve znění pozdějších předpisů, novelizací a změn vydaných k datu zpracování dokumentu.

Č. Předpis v platném znění
I. BOZP – základní předpisy
1. Zákon 262/2006 Sb. - Zákoník práce
2. Zákon 309/2006 Sb. kterým se upravují další požadavky bezpečnosti a ochrany zdraví při práci v pracovněprávních vztazích a o zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při činnosti nebo poskytování služeb mimo pracovněprávní vztahy (zákon o zajištění dalších podmínek BOZP)
3. Nařízení vlády 264/2006 Sb. kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím zákoníku práce
II. Dozor nad bezpečností a ochranou zdraví při práci
1. Zákon 174/1968 Sb. o státním odborném dozoru nad bezpečností práce
2. Zákon 200/1990 Sb. o přestupcích
3. Zákon 251/2005 Sb. o inspekci práce
4. Vyhláška 266/2005 Sb. kterou se stanoví vzor a provedení průkazů inspektorátů Státního úřadu inspekce práce a oblastních inspektorátů
III. Ochrana zdraví, hygiena práce, pracovní prostředí
1. Zákon 258/2000 Sb. o ochraně veřejného zdraví
2. Zákon 379/2005 Sb. o opatřeních před škodami působenými tabákovými výrobky, alkoholem a jinými návykovými látkami
3. Nařízení vlády 101/2005 Sb. o podrobnějších požadavcích na pracoviště a pracovní prostředí
4. Nařízení vlády 406/2004 Sb. o bližších požadavcích na zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při práci v prostředí s nebezpečím výbuchu
5. Vyhláška 288/2003 Sb. kterou se stanoví práce a pracoviště, které jsou zakázány těhotným ženám, kojícím ženám, matkám do konce devátého měsíce po porodu a mladistvým
6. Vyhláška 432/2003 Sb. kterou se stanoví podmínky pro zařazování prací do kategorií, limitní hodnoty ukazatelů biologických expozičních testů, podmínky odběru biologického materiálu pro provádění biologických expozičních testů a náležitosti hlášení prací s azbestem a biologickými činiteli
7. Vyhláška 137/2004 Sb. o hygienických požadavcích na stravovací služby
IV. Pracovní úrazy, nemoci z povolání, odškodňování, úrazové pojištění, závodní preventivní péče
1. Zákon 48/1997 Sb. o veřejném zdravotním pojištění
2. Zákon 266/2006 Sb. o úrazovém pojištění zaměstnanců
3. Nařízení vlády 201/2010 Sb. o způsobu evidence úrazů, hlášení a zasílání záznamu o úrazu
4. Vyhláška 125/1993 Sb. kterou se stanoví podmínky a sazby zákonného pojištění odpovědnosti zaměstnavatele za škodu při pracovním úrazu nebo nemoci z povolání
5. Vyhláška 123/2006 Sb. o evidenci a dokumentaci návykových látek a přípravků
V. Osobní ochranné pracovní prostředky, nápoje a prostředky
1. Nařízení vlády 361/2007 Sb. kterým se stanoví podmínky ochrany zdraví při práci
2. Nařízení vlády 495/2001 Sb. kterým se stanoví rozsah a bližší podmínky poskytování osobních ochranných pracovních prostředků, mycích, čistících a dezinfekčních prostředků

VI. Bezpečnostní značky a signály
1. Nařízení vlády 11/2002 Sb. kterým se stanoví vzhled a umístění bezpečnostních značek a zavedení signálů
2. Norma ČSN ISO 3864 Bezpečnostní barvy a bezpečnostní značky
VII. Výrobky, stroje a zařízení - obecné
1. Zákon 22/1997 Sb. o technických požadavcích na výrobky ve znění platných předpisů
2. Nařízení vlády 378/2001 Sb. které stanoví bližší požadavky na bezpečný provoz a používání strojů, technických zařízení, přístrojů a nářadí
3. Nařízení vlády 17/2003 Sb. kterým se stanoví technické požadavky na elektrická zařízení nízkého napětí
VIII. Technická zařízení
1. Nařízení vlády 27/2003 Sb. kterým se stanoví technické požadavky na výtahy
2. Vyhláška 50/1978 Sb. o odborné způsobilosti v elektrotechnice
3. Vyhláška 85/1978 Sb. o kontrolách, revizích a zkouškách plynových zařízení
4. Vyhláška 48/1982 Sb. kterou se stanoví základní požadavky k zajištění bezpečnosti práce a technických zařízení
5. Vyhláška 73/2010 Sb. Vyhláška o stanovení vyhrazených elektrických technických zařízení, jejich zařazení do tříd a skupin a o bližších podmínkách jejich bezpečnosti (vyhláška o vyhrazených elektrických technických zařízeních)
IX. Stavebnictví, stavby, stavební práce
1. Nařízení vlády 362/2005 Sb. o bližších požadavcích na BOZP při práci a na pracovištích s nebezpečím pádu z výšky nebo do hloubky
2. Nařízení vlády 591/2006 Sb. o bližších minimálních požadavcích na bezpečnost a ochranu zdraví při práci na staveništích
3. Vyhláška 77/1965 Sb. o výcviku, způsobilosti a registraci obsluh stavebních strojů
4. Vyhláška 394/2006 Sb. kterou se stanoví práce s ojedinělou a krátkodobou expozicí azbestu a postup při určení ojedinělé a krátkodobé expozice těchto prací
5. Vyhláška 499/2006 Sb. o dokumentaci staveb
6. Norma ČSN 05 0610 Bezpečnostní předpisy pro svařování plamenem
7. Norma ČSN 05 0630 Zváranie. Bezpečnostné ustanovenia pre oblúčkové zváranie kovov
8. Norma ČSN 49 61 00 Práce na okružních pilách
9. Norma ČSN 73 26 01 Provádění ocelových konstrukcí
10. Norma ČSN 73 26 02 Zhotovovanie tenkostenných oceľových konštrukcií
11. Norma ČSN 73 2810 Dřevěné stavební konstrukce. Provádění
12. Norma ČSN 73 00 37 Zemní a hornický tlak na stavební konstrukce
13. Norma ČSN ISO 12480-1 Jeřáby - Bezpečné používání - Část 1: Všeobecně
14. Norma ČSN 27 0140-6 Jeřáby a zdvihadla. Projektování a konstruování. Bezpečnostní zařízení a vybavení
15. Norma ČSN 73 81 01 Lešení - Společná ustanovení
16. Norma ČSN 73 81 06 Ochranné a záchytné konstrukce
17. Norma ČSN 73 81 07 Trubková lešení
18. Norma ČSN EN 12812 Podpěrná lešení - Požadavky na provedení a obecný návrh
19. Norma ČSN EN 12810-1 Fasádní dílcová lešení – Část 1: Požadavky na výrobky
20. Norma ČSN EN 12811-1 Dočasné stavební konstrukce – Část 1: Pracovní lešení – Požadavky na provedení a obecný návrh
21. Norma ČSN 73 31 50 Tesařské spoje dřevěných konstrukcí. Terminologie třídění
X. Doprava
1. Zákon 361/2000 Sb. o provozu na pozemních komunikacích

2. Nařízení vlády 168/2002 Sb. kterým se stanoví způsob organizace práce a pracovních postupů, které je zaměstnavatel povinen zajistit při provozování dopravy dopravními prostředky
3. Vyhláška 30/2001 Sb. kterou se provádí pravidla provozu na pozemních komunikacích a úprava a řízení provozu na pozemních komunikacích
XI. Požární ochrana
1. Zákon 133/1985 Sb. o požární ochraně
2. Nařízení vlády 172/2001 Sb. k provedení zákona o požární ochraně
3. Vyhláška 246/2001 Sb. o stanovení podmínek požární bezpečnosti a výkonu státního požárního dozoru (vyhláška o požární prevenci)
4. Vyhláška 87/2000 Sb. kterou se stanoví podmínky požární bezpečnosti při svařování a nahřívání živic v tavných nádobách
XII. Hluk, vibrace a další důležité předpisy
1. Nařízení vlády 148/2006 Sb. o ochraně před nepříznivými účinky hluku a vibrací
2. Vyhláška 432/2003 Sb. kterou se stanoví podmínky pro zařazování prací do kategorií, limitní hodnoty ukazatelů biologických expozičních testů, podmínky odběru biologického materiálu pro provádění biologických expozičních testů a náležitosti hlášení prací s azbestem a biologickými činiteli
3. Nařízení vlády 21/2003 Sb. kterým se stanoví technické požadavky na osobní ochranné prostředky
4. Nařízení vlády 339/2002 Sb. o postupech při poskytování informací v oblasti technických předpisů, technických dokumentů a technických norem
5. Zákon 183/2006 Sb. o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon)
6. Vyhláška 268/2009 Sb. o technických požadavcích na stavby
7. Vyhláška 398/2009 Sb. o obecných technických požadavcích zabezpečujících bezbariérové užívání staveb
8. Zákon 40/1964 Sb. Občanský zákoník
9. Zákon 513/1991 Sb. Obchodní zákoník
10. Vyhláška 499/2006 Sb. o dokumentaci staveb
11. Vyhláška 18/1979 Sb. kterou se určují vyhrazená tlaková zařízení a stanoví některé podmínky k zajištění jejich bezpečnosti
12. Vyhláška 19/1979 Sb. kterou se určují vyhrazená zdvihací zařízení a stanoví některé podmínky k zajištění jejich bezpečnosti
13. Vyhláška 21/1979 Sb. kterou se určují vyhrazená plynová zařízení a stanoví některé podmínky k zajištění jejich bezpečnosti
14. Vyhláška 73/2010 Sb. o stanovení vyhrazených elektrických technických zařízení, jejich zařazení do tříd a skupin a o bližších podmínkách jejich bezpečnosti